

ΞΕΝΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ

ΕΝΑΣ ΤΡΕΛΛΟΣ

[ΤΟΥ JULES LERMINA]

[Τὸ διήγημα αὐτὸ τοῦ Ζουλ Λερμινᾶ εἶνε θαυμάσιον σὸ εἶδος του. Παρουσιάζει ἕνα τύπο ἐγκληματίου, ὁ ὁποῖος νομίζει πὼς προσοικεῖται τὸν τρελλό, ἐνῶ εἶνε πράγματι τρελλός, πάσῃ ἀπὸ μανίαν ἀνθρωποκτονίας.]

Ἐπέτυχα! Μὰ ἦτανε ἀπλοῦστατο πράγμα! Ὁ σκοπός μου ἦτανε νὰ κάμω ἕνα κακούργημα καὶ νὰ μὴ τιμωρηθῶ! Ἀπλοῦστατο σχέδιο καὶ τὸ ἐξετέλεσα στὴν ἐντέλεια. Πρέπει νὰ σᾶς τὸ διηγηθῶ. Χωρὶς νὰ καυχῆθῶ, μοῦ φαίνεται πὼς ἐνήργησα μὲ ἴξυ-πνάδα...

* Ἡ Παντρέφτηκα μ' ἕνα φτωχὸ κορίτσι. Ἦμουν ὑπάλληλος μὲ διακόσια φράγκα τὸν μῆνα. Θέσις μερζία, μὰ ἤμουνα εὐχαριστημένος, γιὰτὶ δὲν εἶχα ἀπαιτήσεις μεγάλες. Ἡ γυναίκα ἔμου Μαρία ἦτανε ὀρφανή. Εἶχε μιὰ ἀδελφὴ πού τὴν λέγανε Λευκὴ καὶ ζούσε μαζὺ μας. Ὅλα πηγαινάνε καλά. Ἀποχτήσαμε ἕνι ἀγοράκι καὶ ἕνα κοριτσάκι. Μοῦ αὐξήσανε τὸ μισθὸ μου καὶ ἐπαίρνω πειὰ διακόσια πενήντα φράγκα.

Μιὰ μερὰ ἔλαβα ἕνα γράμμα ἀπὸ κάποιον συμβολαιογράφου. Μοῦ φάνηκε παράξενο γιὰτὶ δὲν εἶχα σχέσεις μὲ ἐπίσημα πρόσωπα. Μὰ κόντεψα νὰ τὰ χάσω σάν εἶδα νὰ μοῦ γράφει πὼς ἕνας ἐμπόρος στὴ Καλκούτα θεῖος τῆς γυναίκας μου καὶ τῆς ἀδελφῆς τῆς ἀπέθανε καὶ τοὺς ἄφισε κληρονομιά ἕνα ἑκατομμύριον φράγκα!

Δηλαδή μισὸ ἑκατομμύριον στὴν καθιερωμένη. Τραλαλά, λαλά! Ἐπάρημε τὴν κληρονομιά καὶ εἶχα 25000 φράγκα εἰσόδημα τὸν χρόνον. Ἐδῶκα τὴν παραίτησί μου καὶ ἄλλαξα ζωὴ. Μισὸ ἑκατομμύριον εἶνε κάτι τι. Καὶ ἡ κουνιάδα μου τὸ ἴδιο. Τὸ σπῆί μας ἄλλαξε ὀψι. Ὑψηρότερος, ἀμάξια, εἰκόνες. Ντύθηκα γιὰ πρώτη φορὰ σὲ καλὸ ῥάφτη, καὶ φαντάσου τί φιοῦρα ἔκαμα. Μικρὸ ποδι καὶ χέρι. ὀμορφα μαλλιά καὶ γάντια.

Δὲν πέρασε πολὺς καιρὸς καὶ ἄρχισα νὰ θυμῶνω μέσα μου. Γιὰτὶ ἡ κουνιάδα μου Λευκὴ νὰ μᾶς πάρη τὸ μισὸ ἑκατομμύριον! Γιὰτὶ νὰ μὴ πάρω ἐγὼ ὄλο τὸ ἑκατομμύριον πούχα οἰκογενειακὰ βάρη, γυναίκα, παιδιά, ἐνῶ κείνη μιὰ γεροντοκόρη, δὲν εἶχε νὰ σκεφτῆ παρὰ μονάχα γιὰ τὸν ἑαυτὸν τῆς; Τότε μοῦρθε στὸν νουν μου ἡ ἰδέα νὰ τὴν σκοτώσω, γιὰ νὰ τὴν κληρονομήσῃ ἡ γυναίκα μου! Ἀπεφάσισα νὰ σκοτώσω τὴν Λευκὴ! Ἐπειδὴ ὀμως ἤμουνα ἔξυπνος, σκεπτόμουνα νὰ βρῶ ἕνα μέσον νὰ κάμω τὸ κακούργημα χωρὶς νὰ κινδυνέψω.

Διάβασα πολλὰ βιβλία πού γράφανε γιὰ κακούργηματα καὶ συμπέρανα πὼς οἱ περισσότεροι φονιάδες προορίζονται ἀκριβῶς; γιὰτὶ δὲν ξέρουν νὰ κρύψουν τὸ κακούργημά τους. Τραλαλά! λαλά! Μὰ

γιατί αυτά τά λόγια έρχονται πάντα στο στόμα μου; Περιέργο πράγμα! Διάβασα και ιερικά λατρικά βιβλία που γράφουνε για κακογυμνωτα που τά διέπραξαν τρελλοί. Καταρίστηκα στην ένδειλα. Τραλαλά!

Ένα πρωί πήγα στο σπίτι του γιατρού Λοσεντά πουτανε ο καλύτερος γιατρός για τους τρελλούς και του είπα:

— Γιατρέ έχομαι να σάς κάνω μιá εξομολόγησι. Είμαι πλούσιος, εύτυχημένος, λατρεύω την γυναίκα μου και τα παιδιά μου. Δεν έχω καμιά έχθρα με κανένα, μά πολλές μέρες τώρα βρίσκομαι σε τρομερές νευρικές κρίσεις.

Ομιλούσα επίτηδες με φωνή κοιμένη, με μάτια τρομαγμένα και χείλη σουφρωμένα. Ο γιατρός μ'έκλιταξε με προσοχή. Έπαιξα θανάσιμα το ρόλο μου.

— Έξακολουθήσατε, μου είπε.

Χαμήλωσα το κεφάλι μου και με σιγνή φωνή του είπα: — Πολλές φορές νοιώθω μέσα μου μιá φρικτή άγωνία. Νοιώθω τή διάθεσι να σκοτώσω! Το χέρι μου άπλώνεται μόνο του ν' άρπώξω το μαχαίρι από τή τραπέζι. Μιά τρομερή δύναμι με σπρώχνη να σκοτώσω! Ποιον; Δεν γνωρίζω. Τήν γυναίκα μου; τα παιδιά μου; τήν νοινίδα μου; Φοβούμαι να μη νοιώσουν οι δικοί μου άπ'τά μάτια μου τή τρομερό μυστικό που με βασανίζει. Δένω τότε τά χέρια και μπήγω τα νύχια μου στο στήμα μου για να ξυπνήσω από τή όνειφο αυτό... Τής πρώτης φορές σαν μου έρχότανε αυτή ή επιθυμία σηκώνόμουνα. Έχωνα κρύο νερό στο κεφάλι μου, έπαινε τή καρδιά και γύρισα πόλι χαμογελώντας... Μά εινε τώρα άλλος καιρός που αυτές οι διαθέσεις μου έρχονται πειό συχνά. Νοιώθω πως ή θέλησί μου αδυνατίζει. Φοβούμαι μήπως μιá μέρα ριχτώ πάνω σε κανένα άπ'τή φαμίλια μου και του μπήξω τή μαχαίρι στη καρδιά! Γιατρέ ήρθα να με σώσετε. Φοβούμαι τόν έαυτό μου. Πρέπει να με γλυτώσετε!

Ο Λοσεντά μ'άκουγε με τήν μεγαλύτερη προσοχή. Πήγε μου παρακαλώ, μου είπε, δέν παρατηρήσατε τίποτε συμπτώματα, προηγήματα σχετικά με τές κρίσεις που σάς έχομεται;

— Ναί, απήντησα. Αισθάνομαι πονοκέφαλο, τή μυαλό μου βραίνει σαν να γυρίζη μέσα στο κεφάλι μου. Νοιώθω μιá στενοχώρια στο στήθος μου.

— Πολύ καλά, είπε ο γιατρός. Σας βεβαιώ πως αυτή ή άρρώστεια σας γιατρέυεται εύκολα. Ν'άκολουθήσετε τής οδηγίες που θα σάς δώσω και θα γιατρευτήτε.

Έγραψε μιá μεγάλη συνταγή, τήν πήρα και τόν ευχαρίστησα θερμώς. Τόν κοροΐδεψα. Τραλαλά!... Λαλά! Μά γιατί έχομεται πάντοτε στο στόμα μου αυτές ή δύο λέξεις; Περιέργο!

Άκολουθησα τής οδηγίες του γιατρού, έννοείται, για τή μάτια!... Τό γραφεϊόν μου γέμισε από μπουκαλάκια. Η γυναίκα μου έπαινεχωρείτο με τής έλεγα πως πηγαίνω καλύτερα. Από καιρό σε καιρό τής έδριγνα και μερικές άγωγισ ματιές. Έκελε με ρωτούσε τι έχω και έγώ άπαντούσα άόριστα πράματα. Έτσι περάσανε τρεις μήνες. Ύστερα πήγα πάλι στο γιατρό.

— Έ, λοιπόν! μου είπε μόλις με κόνταξε από μακριά, πονεούω πως θάγινε καλά.

Έγώ άρχισα να κλάω. Έπαιξα ένα θανάσιμο ρόλο.

— Είμαι θύμα τής κακής τύχης μου, του είπα. Δέν γιατρεύθηκα καθόλου. Τά γραφίσματα έγιναν πολύ πειό συχνά. Αναγκάζομαι να φεύγω από τή σπίτι μου και να γυρίσω στους δρόμους για να ήσυχασω λιγάκι. Μά τή κίμα τή νευρικό αυτό αναβαίνει, αναβαίνει και μουτρώ παντού αίμα! Κύριε, του είπα τέλος, σάς ζητώ μιá γάρι.

— Είμαι στις διαταγές σας, απήντησε με λυπημένη φωνή.

— Σας παρακαλώ να με γλείψετε σ' ένα τρελλοκομείο.

— Μά γιατί; απήντησε με άπορία.

— Γνωρίζω πως βρίσκομαι στις παραμονές μιás νευρικής κρίσεως. Τά προηγήματα εινε κάθε μέρα πειό δυνατά. Κλείσατέ με σ' ένα τρελλοκομείο, θά με περιποιηθούν σαν τρελλό, θά μου κάμουν ψυχρολουσία, θά μου φορέσουν ζουλομανδύα. Έκει θά γιατρευθώ, βοηθήσατέ με, σώσατέ με, του έλεγα και έκλαιγα.

Ο γιατρός είχε συγκινηθί.

— Μόνο, του είπα, για να μη άνησυχήση ή φαμίλια μου, θέλω να μη μάθη σε ποιá θεσι βρίσκομαι. Θα προφασιστώ πως έχω να κάνω ένα ταξιδάκι για εργασία και πως θα λείψω δύο ή και τρεις μήνες. Όλο αυτό τή διάστημα θα τούς γράφω. Άμα ο νοός μου ήσυχάσει και σαν γενώ καλά θα ξαναγυρίσω στο σπίτι μου και θάμαι βέβαιος τότε πως δέν θα σκοτώσω κανένα.

Ο γιατρός κόνταξε τόν σφυγμό μου, με στηθοσκοπήσε και μουπε στο τέλος πως έχω δικιο, πως πάσχω από νευρασθένεια, ή όποια όμως γιατρεύεται. Δέχθηκε επί τέλος να με βοηθήση στο σχέδιό μου χωρίς να γνωρίση, ή ήλιθιος, τή σκοπό μου!... Μου είπα πως θά με κλείση σ' ένα τρελλοκομείο που διευθύνει ο ίδιος και ήτο βέβαιος πως σε δύο τρεις βδομάδες θάμουνα γιατρεμένος. Ποτέ δέν πίστευα πως θά τόν κοροΐδεψα τόσο εύκολα...

Γύρισα στο σπίτι μου και δέν δυσκολεύθηκα να πέσω τή γυναίκαμου πως εινεάνανγη να κάνω ένα ταξιδί. Κι αυτή που είχε παρατηρήσει μερικές παραεπιές μου, τώρα τελευταία, μου είπα πως θά περάσουνε με τήν άλλαγή του άερος και άρχισε να μ' έτοιμάξη. Τήν άλλη μέρα πρωί μπήκα στο τρελλοκομείο. Ήτανε πρώτης

τάξεως και σε καλή θέσι. Θά μου κόσινε πολλά βέβαια, άλλα δέν σημαίνει.

Έμεινα δύο μήνες μέσα. Μόλις περάσανε δέκα πέντε μέρες προκοπήθηκα μιá κρίσι νευρική και άφησα πάνω σ' ένα νοσοκόμο να τόν πνίξω. Μά τιμωρήσανε με ψυχρολουσίες. Ο γιατρός κάθε μέρα με έξήταξε και μ' έβεβαίωσε τέλος πως εινε πειά καλά. Γέλασα μέσα μου γιατί τόν κοροΐδεψα έτσι χοντρά.

Μιά μέρα μου είπα να γυρίσω στο σπίτι μου, γιατί δέν είχα πειά τίποτα. Τόν παρεκόλεσα να μ' άφήση ακόμη ένα μήνα μέσα στο τρελλοκομείο και τή δέχτηκε για περισστέρα ασφάλεια. Τέλος γύρισα σπίτι μου. Η γυναίκα μου, ή κουνίδα μου, τα παιδιά και οι φίλοι μου, γιορτάσανε για τόν καλό μου έρχομό. Τους είπα πως έκανα άλλαγή άερος, γιατί μου πονεούσε τή στήθος μου και τή χάψανε.

Σάν περάσανε τέσσαρες μήνες, άποφάσινα να έκτελέσω τή σέδιό μου για τήν άπόκτησι του μισού εκατομμύριου. Η κουνίδα μου καθότανε άριστρά μου στο τραπέζι και ένα βράδυ τής έμψηξα τή μαχαίρι στη καρδιά της! Τήν σκοτώσα! Έβγαλα ύστερα κάτι τρομερά όφραλίσματα, σαν θηρίο και σφριόστηκα κατά γής. Έτσι φάνηκε πως μ' έπιασε κλίμα κρίσις. Όταν τέλος ξαναήρθα στον έαυτό μου, άρχισα να κλάω...

Η άστυνομία με συνέλεβε. Κανέναν δέν μπορούσε να έννοήση τήν αιτία του φόνου παρά μόνον ο γιατρός Λοσεντά. Δυστυχώς αυτός έλειπε άπ' τή Παρίσι και ή άνάκρισις έξαναλούθησε. Είπα στον άνακριτή πως τήν χτύπησα άδεια, πως μ' έσπρωξε μιá μυστική δύναμι, πως έπιασα άπό νευροσθένεια. Ο άνακριτής μου άπήντησε πως κάνω επίτηδες τόν τρελλό και πως αυτό δέν πηρούν!...

Τότε σαν να έντράπηκα για τήν ύποψια του άνακριτού, του είπα να κάλεση τόν γιατρό Λοσεντά, και τόν έφερε άμέσως στην άνάκρισι.

Ο γιατρός τούς διηγήθηκε όλη τήν ιστορία μου με ειλικρίνεια, πως έκαμε τ' αδύνατα δυνατά για να πολεμήση τήν άρρώστεια μου και πως μ' έβαλε στο τρελλοκομείο, απέδειξε δε από διάφορα συγγράμματα φρενολόγων ίατρών ότι έπιασα από μονομανία να σκοτώσω ανθρώπους!...

Έπειδή ήμου πλούσιος και γνωστός για να μη κατηγορηθί ο άνακριτής πως φέρθηκε μεροληπτικώς με παρέπεμψε στο κακουγιοδικείο.

Η άπολογία μου εινε πολύ εύκολη. Με άθωώσανε παρημφει μά για κάθε ένδεχόμενο με καταδικάσανε να μείνω στο τρελλοκομείο όσο καιρό άποφασίσουν οι γιατροί.

Στό μεταξύ ή γυναίκα μου κληρονόμησε τήν άδερφή της και τώρα τή ένα εκατομμύριο εινε όλο δικό μας. Κανέναν δε σκέφτηκε αυτό τή πράγμα, μόνον έγώ τή σκέπτομαι.

Ο Λοσεντά έδήλωσε στο δικαστήριο πως υπάρχουν επίτιδες να ισού περάσανε αυτές οι τρομερές κρίσεις και να γιατρευθώ όλος, διόλου. Και με κλείσανε στο τρελλοκομείο.

Είμαι μέσα... γελάω... θά με κρατήσουνε εδώ μέσα ένα χρόνο. Ένα χρόνο μά κέρδινα μισό εκατομμύριο! Τό πήρα! Καλό εινε... Τραλαλά... Τραλαλά! Πως τούς τάλιξα όλους! Χά! χά! τραλαλά... Τι σημαίνει αυτό τή τραλαλά; Γιατί μουγενται στο στόμα; Διψώ... χομύ, χομύ... Είμαι ένας βάθρακας!... Ο γιατρός έκαμε τήν ιστορία μου!... Τραλαλά... Θά όμολογήσετε όμοις πως ήτανε καλή σχεδιασμένη!... Χά! γά! Κοροΐδεψα και τήν τρέλλα... Χρειάζεται κουράγιο... Τραλαλά... Καί αν ή τρέλλα θέληση να έκδικηθί; Μπά! Μπά! Δέν υπάσχει κίνδυνος... Έχω σωστό τή μυαλό μου... Δέν είμαι τρελλός! Τό έξω καλά, τους έβαλα όλους στο σακί... Χόν, χόν, ντό, ντό, ρέ, ρέ, μί, φά!... Είμαι ο Αύτοκόφτω!... Τραλαλά... Τό πουλάκι πέταξε!... Χόν! χόν! χόν! χόν! χόν! χόν! χόν!... Ψυχρολουσία: όχι, όχι! δέν θέλω... βοήθεια... Άχ! πως πονει τή κεφάλι μου! Τί ζάλες που έχω! Θολώνουν τα μάτια μου! Αίμα! Αίμα! Αίμα! Όχι, δέν είμαι τρελλός. Τρά—λά—λά!...

JULES LERMINA

ΑΡΧΑΙΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

[Άφιερώνται εις τούς άισχρομερδείς]

Ζηλευτό πράγμα ο πλοθος. Τίμιον όμως και θανασιτόν ή δικαιοσύνη. Κανείς δικίος δέν έπλούτισε γρηγορα. Μένανδρος Κέρδος άισχρόν, βαρύ κειμήλιον. Περίανδρος Έλλίς κακού κέρδους, άρχή ζημίας. Διμοκρετός

